

Наукова економічна організація «Перспектива»

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**НАУКОВІ ПІДХОДИ
ДО ЕФЕКТИВНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ
ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ**

20 червня 2020 року

м. Дніпро

УДК 338.22(063)
НЗ4

Наукові підходи до ефективного використання потенціалу економіки країни: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Дніпро, 20 червня 2020 р.). – Дніпро: НО «Перспектива», 2020. – 100 с.

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Наукові підходи до ефективного використання потенціалу економіки країни». Розглядаються загальні питання економічної теорії, фінансів та страхування, банківської справи, міжнародної економіки, менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності.

Призначений для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

**Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників.
У збірнику максимально точно відображається орфографія і пунктуація,
запропонована учасниками.**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО

І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

МІСЦЕ ІННОВАЦІЙ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ:
ДОСВІД РОЗВИНЕНИХ КРАЇН

ВОЛОШКО Н. О......6

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЧНОГО БІЗНЕСУ
У СВІТІ ТА УКРАЇНІ

КОШОВА Л. М., ШЕЛУХІН М. М......8

СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ

НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ У ВИРОБНИЦТВІ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

БАБИНА О. М.13

ІНСТИТУЦІЙНІ УМОВИ РЕІНДУСТРІАЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

ІВАНОВ С. В., ЛЯШЕНКО В. І., КУЧЕРОВ А. В......17

НЕКРОПОЛІ УКРАЇНИ ЯК РЕСУРСНА ОСНОВА
ТЕМНОГО ТУРИЗМУ

КАШКА М. Ю., ЩЕРБАНИЧ С. А.21

ІНСТРУМЕНТИ ПІДТРИМКИ УКРАЇНСЬКИХ
ВИРОБНИКІВ МЕДИЧНИХ ВИРОБІВ

МОВСЕСЯН А. С......23

ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ
РИНКУ ЯЄЦЬ В УКРАЇНІ

ПАШКО С. О......25

СЕКЦІЯ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ

ПІДПРИЄМСТВАМИ

MODERN APPROACHES TO THE DEVELOPMENT
OF LEARNING ORGANIZATION

ЗНОЛОНКО Т. V., КОВУЛІНСКА І. V.29

СТВОРЕННЯ ДІЄВОЇ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ
ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО БІЗНЕСУ

ЛОБЗА А. В., БОКОВА Ю. О.32

СЕКЦІЯ 4. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ

І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

РУХ НАСЕЛЕННЯ І ЙОГО НАСЛІДКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

ДАКІ Н. І., АРХИПЕНКО Т. А......36

ВІДТВОРЕННЯ НАСЕЛЕННЯ
ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОЛІПШЕННЯ

ДАКІ Н. І., РОТАР Ю. В......39

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ РЕГІОНОМ

ПЕТРУК І. П......41

«ЗЕЛЕНЕ» ІНВЕСТИВАННЯ ЯК ДІСВИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ПРОЄКТІВ (НА ПРИКЛАДІ ПРИДНІПРОВСЬКОГО ЕКОНОМІЧНОГО РАЙОНУ) ТРУШКІНА Н. В.	44
--	----

СЕКЦІЯ 5. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС БОНДАР В. Н.	50
ВИЗНАЧЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ «ЗЕЛЕНИХ» ІКТ ГАРКУШЕНКО О. М., ЗАНІЗДРА М. Ю.	52
ДИСБАЛАНС СТРУКТУРНОЇ ПОЛІТИКИ В ЕНЕРГЕТИЦІ ЗА УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ «ЗЕЛЕНОГО ТАРИФУ» ДУДНИК М. О., СМІРНОВ Є. В.	56

СЕКЦІЯ 6. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ДЕТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ БУХТІАРОВА А. Г., ПАСЬКО К. Є.	62
ФІСКАЛЬНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ЯК УМОВА РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ ГЛУТКОВСЬКИЙ М. О.	64
РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ БЮДЖЕТНИХ ВИТРАТ ЯК ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ ДЕШКО А. Л.	68
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ БАНКІВ ПАНЧЕНКО О. В.	71
АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК: СУТНІСТЬ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ УРІКОВА О. М., ПОДАРИН А. Р.	75
НАРОЩУВАННЯ І РОЗКРИТТЯ ЕНДОГЕННОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗВИТКУ ЯК ФУНКЦІЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ШУМСЬКА С. С.	79

СЕКЦІЯ 7. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ АКСЬОНОВ Д. В., ЛОБОДЗИНСЬКА Т. П.	83
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ВИТРАТ ЗА П(С)БО ТА МСФЗ БОНДАРЕНКО Н. М., ЯРОМИЧ Л. С.	85
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОРГІВЛІ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ МИХАЙЛЕНКО О. В., СУХОМ'ЯСОВА Ю. В.	88

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ПІДПРИЄМСТВІ ПАНЧЕНКО А. С., ГРИЛЦЬКА А. В.	91
ПРИНЦИП ІНТЕГРОВАНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ШТУФТ П. В.	93

СЕКЦІЯ 2. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИРОБНИЦТВІ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

БАБИНА О. М.

асистент кафедри аграрного менеджменту

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця, Україна

Інноваційна діяльність з розвитку виробництва енергії з альтернативних джерел, як і будь-яка інноваційна діяльність потребує значних інвестиційних ресурсів, як власних, так і запозичених. Підтримка програм зі стимулювання розвитку інноваційної діяльності у виробництві енергії з альтернативних джерел здійснюється у різний спосіб. Через обмеженість внутрішніх інвестиційних ресурсів активно залучаються фінансові інструменти міжнародних фінансових інституцій. Серед потужних організацій, представлених в Україні: USAID (Агентство США з міжнародного розвитку), ЄБРР, ЄІБ, Глобальний екологічний фонд, GIZ (Німецьке товариство міжнародного співробітництва). Протягом останніх п'яти років у співпраці з ними було реалізовано низку проєктів, зокрема у сфері енергоефективності: проєкт USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні», проєкти GIZ «Створення енергетичних агентств в Україні», «Енергоефективність у громадах», «Партнерство з модернізації: енергоефективність у лікарнях», «Впровадження стандарту систем енергоменеджменту в промисловості України» та ін. [1].

Пріоритетною програмою розвитку України з розвитку АДЕ стала програма «Екологізація економіки у країнах Східного партнерства» («EaPGREEN») – регіональна програма, яка реалізовувалася Європейською економічною комісією ООН, ОЕСР, ЮНЕП та ЮНІДО. Програма охоплювала шість країн Східного партнерства: Вірменію, Азербайджан, Білорусь, Грузію, Республіку Молдову і Україну. Метою програми було сприяння переходу країн Східного партнерства на «зелену» модель розвитку та ведення бізнесу шляхом відокремлення економічного зростання від процесу деградації навколишнього середовища та виснаження ресурсів.

І хоча інвестиції по програмам енергоефективності та зеленої енергетики у 2019 році склали 3,9 млрд. євро, за кількістю об'єктів АДЕ,

обсягом енергії, що виробляється на них та часткою енергії з АДЕ в ЗППЕ, Україна суттєво відстає від країн Європейського Союзу.

Нині застосовується низка інвестиційних стимулів, покликаних сприяти вирішенню задач з енергозбереження та будівництва сучасних електрогенеруючих потужностей, у т.ч. з використанням АДЕ.

Зокрема, п.14, 16 ч.1 ст.282 Митного кодексу [2] та п.197.16 ст.197 Податкового кодексу [3] передбачено безстрокове звільнення від оподаткування ввезним митом та ПДВ товарів, що ввозяться на митну територію України і які використовуються платником податку для власного виробництва та якщо ідентичні товари з аналогічними якісними показниками не виробляються в Україні:

- устаткування, яке працює на АДЕ, енергозберігаюче обладнання і матеріали, засоби вимірювання, контролю та управління витратами паливно-енергетичних ресурсів, обладнання та матеріали для виробництва альтернативних видів палива або для виробництва енергії з АДЕ;

- матеріалів, устаткування та комплектуючих, що використовуються для виробництва: устаткування, що працює на АДЕ; матеріалів, сировини, устаткування та комплектуючих, що будуть використовуватися у виробництві енергії з АДЕ; енергозберігаючого обладнання і матеріалів, виробів, експлуатація яких забезпечує економію та раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів тощо.

Згідно п. 213.2.8 ст. 213 Податкового кодексу [3] передбачено безстрокове звільнення від оподаткування акцизним податком реалізації виробленої в Україні когенераційними установками та/або з АДЕ електричної енергії.

Також одним з інструментів стимулювання розвитку альтернативної енергетики в Україні стало встановлення «зеленого» тарифу на електричну енергію (feed-in tariff), вироблену з альтернативних джерел. Завдяки його запровадженню (з 2009 р.) спостерігається активізація будівництва ВЕС, СЕС, малих ГЕС та інших станцій, що працюють на альтернативних джерелах енергії. «Зелені» тарифи на електричну енергію, вироблену суб'єктами господарювання на об'єктах електроенергетики, що використовують альтернативні джерела енергії, та надбавки до «зелених» тарифів за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва встановлюються щорічно. У 2020 році 770 енергогенеруючих компаній постачають електричну енергію за «зеленим тарифом».

Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії» від 25.04.2019 року спрямований на перехід від моделі «зелених» тарифів до моделі стимулювання чистої енергії через аукціони. Серед ключових положень Закону:

- 1) повноцінне запровадження системи аукціонів з 2020 р. (для СЕС >10 МВт та ВЕС >20 МВт із поступовим зменшенням потужності);
- 2) отримання переможцями аукціону державної підтримки на продаж «зеленої» енергії на 20 років;
- 3) проведення двічі на рік аукціонів;
- 4) в аукціонах можуть брати участь усі види генерації на АДЕ.

Така модель загалом сприймається експертами доволі позитивно, хоча й існують певні застереження (стосовно розподілу річних квот підтримки та складність входу іноземних інвесторів на ринок АДЕ).

Водночас, як зазначають експерти Центру Разумкова [4], запровадження моделі «зеленого» інвестування та перехід до повноцінної екологічної політики в Україні суттєво стримуються недостатньою виразністю формування активної екологічної політики владними структурами, яке відбувається значною мірою під впливом міжнародного співтовариства та вітчизняної громадськості (екологічних рухів та організацій). Про невисокий рейтинг питань сталого розвитку загалом і «зеленого» інвестування зокрема свідчить непомітність екологічної складової в політичних програмах як владної, так і парламентських опозиційних партій.

За останні роки Україна значно просунулася у виробництві електроенергії з АДЕ: так, наприклад, лише у 2018 році виробництво збільшено майже на 40% – до 2632 млн кВт-год., хоча частка АДЕ у генерації електроенергії залишається мізерною – лише 4,6% (проти 0,5% у 1990 році). Але цей показник є в рази меншим за аналогічні показники в окремих країнах ЄС (Чехія – 7,7%, Угорщина – 3,6%, Румунія – 8,6%, Польща – 19,5%) та Туреччині (37,7%) [5] та вдвічі менший за встановлену в «Новій Енергетичній стратегії України до 2035 року» [6] стратегічну ціль на 2018 рік – 9,1%.

Україна має значний технічно-досяжний потенціал вироблення енергоносіїв з альтернативних джерел енергії та альтернативних видів палива, який становить понад 98,0 млн. т у. п. на рік, табл. 1.

Таблиця 1

Технічно-досяжний потенціал вироблення енергоносіїв з альтернативних джерел енергії та альтернативних видів палива

1	2	3
№ з/п	Напрями освоєння АДЕ	Річний технічно-досяжний енергетичний потенціал, млн. т у. п.
1.	Вітроенергетика	28,0
2.	Сонячна енергетика, в тому числі	6,0
2.1.	- <i>електрична</i>	2,0

Продовження табл. 1

1	2	3
2.2.	- <i>теплова</i>	4,0
3.	Мала гідроенергетика	3,0
4.	Біоенергетика, в тому числі:	31,0
4.1.	- <i>електрична</i>	10,3
4.2.	- <i>теплова</i>	20,7
5.	Геотермальна теплова енергетика	12,0
6.	Енергія довкілля (теплові насоси)	18,0
Загальний обсяг заміщення традиційних ПЕР		98,0

Джерело: складено автором за [7]

Однак, наразі цільові показники виробництва електроенергії з АДЕ, визначені в Стратегії не досягнуті.

Література:

1. Енергетична галузь України: підсумки 2016 р. – Центр Разумкова, 2017, [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://razumkov.org.ua/uploads/article/2017_ENERGY-FINAL.pdf
2. Митний кодекс України Митний кодекс України від 13 березня 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
3. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Аналітична доповідь «Зелені» інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст. Центр Разумкова. Київ, 2019. – 316 с.
5. Renewable energy: generation by source. BP, Statistical Review of World Energy 2019 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bp.com/content/dam/bp/business-sites/en/global/corporate/pdfs/energy-economics/statistical-review/bpstats-review-2019-full-report.pdf>
6. Нова Енергетична стратегія України до 2035 року: безпека, енергоефективність, конкурентоспроможність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/control/uk/doccatalog/list?currDir=50358>.
7. Офіційний сайт Держенергоефективності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://saee.gov.ua>

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ЕФЕКТИВНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ
ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ**

м. Дніпро
20 червня 2020 року

Ум. друк. арк. – 5,81.
Замовлення # 6504-20. Папір офсетний.
Віддруковано з готових діапозитивів.
Наклад – 100 прим.

Надруковано у малому видавничому центрі
Наукової економічної організації «Перспектива»
а/с 5738, 49107, м. Дніпро
www.perspektyva.dp.ua